

Kristen Amby: Vedrørende forslag til lov om ændringer i lov om folketingsvalg på Færøerne skal jeg kun sige, at da det her drejer sig om tekniske ændringer, der er nødvendiggjort af hensyn til grundlovsforslaget, har jeg ingen bemærkninger vedrørende enkeltheder; men vi kan selvfølgelig tiltræde de ændringer, der er nødvendige.

Det, der egentlig samler interessen i dag, er forslaget om den nye valglov — det er jo en virkelig ny og selvstændig valglov for Grønland. Selvfølgelig må der være noget vist ironisk i, at den, der af sit parti har fået betroet ordførerskabet ved behandlingen af denne valglov, anbefaler det af fuldt hjerte, vel vidende, at hvis dette lovforslag bliver til lov, er det, fordi grundlovsforslaget bliver gennemført. Nu er der ikke nogen vanskelighed for mig i dette, fordi jeg også er tilhænger af grundlovsforslagets gennemførelse, men når man just har betrådt dette højærværdige tings fine talerstol, kan der være noget vist vemodigt i at vide, at det måske er sidste gang, man overhovedet tager ordet herfra.

Dette er som sagt forslag til en egentlig valglov. En særlig valglov er, som allerede sagt, nødvendig af hensyn til Grønlands særlige forhold, klimatiske, befolkningsmæssige og meget andet og først og fremmest af hensyn til den store udstrækning af området i forhold til befolkningens lidenhed. Grundlovsforslaget burde, bortset fra alle andre grunde for, at man ønsker det vedtaget, vedtages alene af den grund, at det er højst presserende, at Grønland nu bliver en ligeberettiget del af det danske rige. Som vi alle ved, er det i øjeblikket en koloni, og efter de særlige bestemmelser, der allerede i begyndelsen blev truffet af FN, er det jo en pligt for enhver kolonimagt at give indberetning til FN vedrørende koloniens forhold og styrelse. Det er der heller ikke noget at sige til, det er i og for sig kun en naturlig ting i en menneskerettighedens tidsalder, at folk, der ikke er selvstændige, men undergivet andres formynderskab, dog har et sted, hvor deres interesser eventuelt kan varetages i forhold til dem, der har magten over dem. Men forholdene har udviklet sig således mange andre steder i verden, at nationalisme og alt, hvad der kan forbindes hermed, i vore dage har skabt uro og vanskeligheder i mange ikke-selvstyrede områder. Heldigvis, som det allerede

blev sagt af det ærede medlem hr. Hans Hansen, er dette ikke sket i Grønland; tværtimod ønsker det grønlandske folk at knytte sig nær til Danmark, at blive en fuldkommen ligeberettiget del af Danmark og at blive stillet ligesom alle øvrige danske. Det er kun heldigt, at det er sådan nu, men vi kan ikke regne med, at det varer. Den teknisk-økonomiske udvikling, der foregår i Grønland, iøvrigt også de særlige forhold vedrørende et bestemt aspekt af hele Grønlands liv i dag, hvor en hel del fremmede er i Grønland, gør, at hvis tilknytningsforholdet til Danmark skal bevares fast og varigt, er det nødvendigt, at det sker i den form, hvori det nu er foreslået i grundloven, at Grønland bliver en integrerende del af det danske rige og helt ligeberettiget med den øvrige del af riget.

Det er som alt sagt nødvendigt, at der bliver gennemført en særlig valglov for Grønland. Vi er enige i, at det system, man har fundet frem til, med valg i enkeltmandskredse, sikkert foreløbig er det mest hensigtsmæssige. Hvis udviklingen bliver meget stærk i Grønland, hvis befolkningstallet stiger stærkt og en lignende social-politisk udvikling finder sted deroppe som hernede — og det er dog vel tænkeligt; i den tidsalder, hvori vi lever, skrider det jo hurtigt —, vil man vel nok gå over til et lignende system, som vi har hernede. Men foreløbig er det sikkert den rigtige valg måde, man har valgt. Også alene af den grund, som det blev sagt af det ærede medlem hr. Stegger Nielsen, at der jo ingen egentlige partier er i Grønland og derfor heller ikke noget grundlag for en slags forholdstalsvalg, fordi man i Grønland nu engang stemmer på de personer, man agter og ærer og har tillid til. Men den dag er måske slet ikke så fjern, da en anden udvikling toner frem, og så har vi det også således, at valgloven, når forholdene gør det nødvendigt, kan ændres ved almindelig lov.

Når henses til befolkningstætheden, er et antal på 2 folketingsmedlemmer, 2 repræsentanter på rigsdagen, sikkert tilstrækkeligt, men — der er dog et *men*. Der er, som det allerede er nævnt, dele af grønland, der ikke falder indenfor de to valgkredse, altså områder, der ikke får repræsentation. Nu har jeg vel hørt den højtærede indenrigs- og boligminister sige i sin fremsættelse, at det skyldes tekniske grunde; dette er gentaget af det ærede medlem hr. Stegger